

REPTES SOCIALS

Davant de les eleccions de 2019

Reflexions i propostes des de la mirada del
sector d'apostolat social de la Companyia de Jesús a Espanya

Des d'on parlem?

Aquest document presenta reflexions elaborades per l'apostolat social de la Companyia de Jesús a Espanya, que agrupa diverses obres, institucions i persones dedicades al servei de la fe i la promoció de la justícia socioambiental. El sector compta amb tres àrees prioritàries de presència i acció: immigració, infància i joventut, i cooperació internacional al desenvolupament.

Actualment, el sector social està format per més de 20 entitats amb més de 50 seus distribuïdes per tot el territori nacional. Sosté la missió un equip format per 2.500 persones, de les quals més del 80% són voluntàries, entre les que es troba un grup de jesuïtes. Les persones i famílies que es beneficien de la nostra acció superen àmpliament el milió, localitzades a Espanya i altres continents.

La nostra experiència concreta explica la selecció dels temes abordats i l'absència d'altres també rellevants. Parlem dels temes que tractem en el nostre compromís quotidià. Des d'aquí ens sentim animats a compartir les nostres reflexions i propostes amb la idea de contribuir al debat públic i a la reflexió compartida amb altres. Estem convençuts que només es pot construir una democràcia sana si s'aporten veus diferents que busquin totes el bé comú.

«Ningú no pot exigir-nos que releguem la religió a la intimitat secreta de les persones, sense cap influència en la vida social i nacional, sense preocupar-nos per la salut de les institucions de la societat civil, sense opinar sobre els esdeveniments que afecten els ciutadans. Qui pretendria tancar en un temple i emmudir el missatge de sant Francesc d'Assís i de la beata Teresa de Calcuta? Ells no podrien acceptar-ho. Una autèntica fe — que mai no és còmoda i individualista— sempre implica un profund desig de canviar el món, de transmetre valors, de deixar quelcom millor darrere el nostre pas per la terra. Estimem aquest magnífic planeta on Déu ens ha posat, i estimem la humanitat que l'habita, amb tots els seus drames i cansaments, amb els seus anhels i esperances, amb els seus valors i fragilitats».

Evangelii Gaudium 183

Índex

I.- Presentació	2
II.- Crisi mediambiental.....	4
III.- Compromís amb la solidaritat internacional.....	5
IV.- Una societat diversa i inclusiva	6
V.- Protecció efectiva de la infància i l'adolescència	7
VI.- Igualtat entre homes i dones	7
VII.- Un model fiscal sostenible i suficient.....	8
VIII.- Per si en vols saber més.....	9

I.- Presentació

Totes les eleccions són importants: hi resideix el nucli de la nostra democràcia i és el moment de l'exercici del poder per part de la ciutadania. El 2019 les eleccions recorren tots els nivells d'organització política de l'Estat: locals, autonòmiques, estatals i europees.

Hi ha motius de preocupació, i molts, de cara a aquestes eleccions, però també hem de reconèixer que les nostres democràcies europees tenen una enorme fortalesa, i que la divisió de poders es converteix en un contrapès imprescindible per tal d'assegurar el respecte als marcs constitucionals. No es tracta de ser ingenus -afrentem reptes importants-, però tampoc de deixar-nos arrossegat pel pànic. L'endemà de les eleccions, el més probable és que surti el sol i que hàgim de continuar treballant moguts per la "fe que fa justícia".

Alguns trets d'aquest temps que ens poden ajudar a comprendre millor la profunditat i l'abast d'aquestes eleccions.

El projecte europeu -així anomenem normalment el procés d'integració regional en què consisteix la Unió Europea- viu les seves hores més baixes. La sortida del Regne Unit (Brexit) és una mala notícia. El Regne Unit és una democràcia molt antiga i una potència econòmica. Que abandoni la UE, més enllà de les dificultats concretes de l'execució del procés, és un missatge molt negatiu perquè expressa desconfiança i preferència per un projecte nacional autònom, i no per un model de responsabilitats compartides. A més del Brexit, la UE viu tensions fins ara desconegudes, amb països com Polònia i Hongria, que qüestionen el model de democràcia liberal, tot apel·lant a uns valors nacionals que serien anteriors -i superiors- als del ciutadà. A Itàlia assistim també a greus tensions amb la UE que trenquen el principi fonamental de solidaritat.

Dues línies de força del creixent malestar del nostre temps (15M, indignats, armilles grogues, *Occupy*...) són les que es refereixen a **la desigualtat econòmica** i a **la recerca de més participació política**. **La desigualtat** apareix amb rostres molt diversos: entre els joves, per la precarització de la feina; entre els adults, perquè a partir dels cinquanta anys és gairebé impossible reintegrar-se al món laboral; entre els pensionistes, perquè viuen en la precarietat. En conjunt, les nostres societats són cada cop més duals: mentre una minoria troba feines ben remunerades, una gran majoria es manté en la precarietat o amb ingressos molt limitats.

El desencís amb la democràcia formal té a veure amb la transformació dels partits polítics en grups tancats, professionalitzats i que es van allunyant de les necessitats socials per dedicar-se al seu manteniment i assegurar-se quotes de poder. La democràcia necessita aquestes institucions intermèdies per al seu correcte funcionament. El seu dèficit provoca falta de representació i de respostes adequades des del poder polític. La recerca de formes de participació directa no hauria d'estar en contra del sistema de representació, sinó que poden ser complementaris i convertir-se en estímuls mutus per a una acció pública millor.

Per últim, aquestes eleccions viuran el repte de **la informació a gran escala** a través de les xarxes socials. En processos semblants en països propers, s'ha comprovat la influència d'aquests mitjans, la seva alta capacitat de penetració, la incapacitat per identificar l'extensió de notícies intencionalment falses i la dificultat per contrarestar aquests missatges. Hi ha evidències d'activitat organitzada per part de grups diferents en aquesta activitat de disseminar informacions falses. Aquesta desinformació es troba en la base dels populismes: moviments polítics en expansió que sustenten les seves posicions en provocar la por i el rebuig al sistema polític actual i a tot allò que pot convertir-se -mitjançant la distorsió- en una amenaça a un "statu

quo” desitjable i enyorat. La velocitat i capacitat de propagació de notícies és un repte nou per a les nostres societats, i s'està mostrant com una amenaça a un debat ordenat capaç de distingir l'evidència i els sentiments.

L'any 2019 és ple de cites electorals. A més de les qüestions concretes de cadascuna de les eleccions, hauríem d'estar atents a tendències més profundes que van marcant la nostra vida política: *el descens amb el projecte europeu*, que serveix de justificació per a la falta de solidaritat; *la desigualtat econòmica* com a forma d'injustícia molt arrelada a les nostres societats; *el descens amb la democràcia formal*, comprensible per la rigidesa de la representació dels partits polítics, però que, en ser qüestionada, evidencia la fragilitat d'alternatives; i el *repte nou de les xarxes socials i els fluxos massius d'informació*, que alimenten el prejudici i la polarització.

Si volem exercir el nostre dret a un vot informat, ens hi haurem d'esforçar una mica més.

II.- Crisi mediambiental

El planeta afronta una severa crisi mediambiental, deguda en gran mesura a l'activitat humana. És una crisi que afecta la naturalesa en conjunt i que desborda els límits de les nostres fronteres nacionals. Com a humanitat, tenim la necessitat de gestionar i defensar els béns comuns naturals. La política, que s'encarrega del bé comú, és l'àmbit en què és possible abordar aquestes qüestions.

Encara que els problemes siguin internacionals, a nivell nacional podem fer molt per protegir la vida al nostre país. A més, és el nivell en què cal assumir les responsabilitats globals que ens corresponen.

Propostes sobre¹:

- 1. Canvi climàtic.** El planeta no pot superar a finals d'aquest segle 1,5°C d'augment de les temperatures en relació amb els nivells preindustrials. Per tal de reduir dràsticament les nostres emissions de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera hem de:
  - Produir energia de fonts renovables.
  - Fer que el mercat del carboni taxi prou les seves emissions.
  - Augmentar l'eficiència energètica.
  - Fer servir el transport públic i compartit.
- 2. Contaminació i residus,** font de morts prematures. Reduir el seu impacte requereix:
  - Substituir els cotxes de combustió per elèctrics o d'hidrogen.
  - Limitar l'ús del cotxe i la seva velocitat a les ciutats.
  - Prohibir els envasos de plàstic d'un sol ús i eliminar progressivament el plàstic en envasos i embalatges –especialment en alimentació–.
- 3. Biodiversitat.** Una bona part dels nostres ecosistemes estan amenaçats. És una dinàmica imparabile, però per reduir-ne la velocitat podem:
  - Reduir pesticides a la meitat al 2025.
  - Generar espais protegits i fer possible que estiguin connectats.
  - Lluitar contra les espècies invasores, impedit-ne la propagació.
  - Reforestar i gestionar els boscos per tal d'evitar els grans incendis forestals, cada cop més freqüents.
  - Afavorir l'assentament de la població rural i l'agricultura familiar.
  - Potenciar l'agricultura ecològica.
- 4. Aigua dolça.** La disponibilitat d'aigua dolça per a ús domèstic, agrícola i industrial es redueix i les necessitats augmenten. Una equació difícil de resoldre. Cal:
  - Gestionar els aqüífers i perseguir-ne l'explotació il·legal.
  - Completar el tractament d'aigües a tot el territori.
  - Renovar les xarxes de transport d'aigua per tal de minimitzar-ne les pèrdues.
  - Preparar-se per als episodis de sequeres i inundacions que es produiran.

---

¹ [Agua y energía: dos pilares básicos de la Casa Común](#), Conferencia Episcopal Española, 1 de setembre de 2018.

5. Costes i medi marí:

- Perseguir l'incompliment de la llei de costes.
- Assegurar el respecte de les quotes pesqueres per tal de permetre la recuperació de les espècies.
- Perseguir l'ús d'arts de pesca prohibits i la captura d'espècies protegides.

6. Educació per aconseguir un canvi cultural que faciliti l'assumpció d'estils de vida saludables i respectuosos amb el medi ambient:

- Elaborar un pla d'educació ambiental, obligatori a tots els nivells, que ajudi a canviar la nostra mentalitat des de l'inici fins al final de la formació dels joves.
- Impulsar campanyes de sensibilització.
- Utilitzar productes d'higiene i neteja ecològics, així com altres recursos (paper, electricitat, aigua, calefacció, aire condicionat...) sostenibles i renovables als menjadors escolars i als llocs de consum públic d'aliments.

III.- Compromís amb la solidaritat internacional

Tots hem de ser conscients que la superació de la pobresa i l'exclusió social constitueixen un gran repte del nostre temps. El marc internacional per aconseguir-ho són els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Els ODS recullen metes sobre ecologia, serveis socials bàsics, igualtat de gènere, fiscalitat, drets humans i pau, que tots els països han d'assolir l'any 2030. Els recents Pactes Mundials de Migració i Refugi completen l'Agenda 2030 amb les causes, conseqüències i gestió de la creixent mobilitat humana, tant forçosa com voluntària.

Espanya ha de complir aquests compromisos en les seves polítiques domèstiques. Atès el nostre nivell de desenvolupament, també hem de contribuir amb la resta de la comunitat internacional al compliment dels ODS als països més empobrits. No obstant això, el pressupost espanyol per a la política de cooperació internacional s'ha retallat un 70% en l'última dècada, amb retallades encara més grans en ajuda humanitària, cooperació educativa i educació per a la ciutadania global. Això afecta severament les condicions de vida de milers de persones i els dificulta les possibilitats d'accés a una vida digna.

Necessitem una política d'Estat de cooperació internacional al desenvolupament, no subjecta a dinàmiques partidistes i que sigui la punta de llança de la política exterior.

Propostes:

- 7. Apostar per una política exterior solidària.** Suposa assolir un consens per sostenir una *política d'Estat de cooperació internacional al desenvolupament* fidel a les seves finalitats d'eradicació de la pobresa i promoció del desenvolupament sostenible, robusta en els àmbits autonòmics i locals i amb una participació activa de la societat civil espanyola i dels països on la cooperació internacional es fa present.
- 8. Destinar a Ajuda al Desenvolupament (AOD) el 0,5% de la Renda Nacional,** com a pas intermedi per arribar al 0,7% compromès en els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Destinar a Ajuda Humanitària (per a emergències) un 10% de l'esmentada AOD.
- 9. Desenvolupar mesures nacionals de resposta als Pactes Globals de Migració i Refugi, que permetin una gestió ordenada, legal i segura de les migracions,** sota el principi de responsabilitat compartida entre els països. Els pactes brinden el marc per desplegar els efectes positius dels fluxos migratoris internacionals, abordar les causes de les migracions

forçoses, garantir el respecte als drets humans i l'accés a protecció efectiva de les persones amb necessitat de protecció internacional. Els polítics han de parlar de la migració com a una oportunitat, no com a una amenaça.

- 10. Promoure l'educació per al desenvolupament sostenible i la ciutadania global**, destinant el 10% de l'Ajuda (AOD) a aquesta estratègia. És una dimensió fonamental de la política de cooperació internacional, dirigida a cultivar entre els ciutadans espanyols el sentit de pertinença a una comunitat global, el compromís amb la dignitat humana per damunt de qualsevol altre dret o interès legítim i la cultura de l'Hospitalitat.

IV.- Una societat diversa i inclusiva

La migració de les últimes dècades ha conformat una Espanya diversa. Cal que ens prenguem molt seriosament la gestió d'aquesta diversitat, com a una gran oportunitat. La integració és responsabilitat compartida de les persones migrants i de la societat d'acollida. La Comissió Europea ha alertat recentment sobre els alts nivells de desigualtat (vegeu apartat V), que afecten en major grau la població d'origen migrant. A més, les polítiques d'integració van desaparèixer amb la crisi, i l'últim Pla Estratègic de Ciutadania i Integració (PECI) data del 2011-2014.

A més, Espanya continua rebent persones que arriben per la frontera sud hispano-marroquina. El 2018, van arribar per la frontera sud gairebé 65.000 persones, moltes de les quals continuen després el seu viatge cap a altres països d'Europa. Les xifres d'arribades per la frontera sud no són alarmants; el que preocupa és la major duresa de la ruta mediterrània occidental, la major vulnerabilitat i risc que pateixen els qui hi transiten. Això es deu, en part, a una política dominada per la por i l'egoisme del nostre opulent continent –capaç d'abonar quantitats ingents de diners a altres perquè facin el que ningú voldria fer–.

Entre les persones que arriben pel Mediterrani i per altres vies, n'hi ha amb necessitats de protecció. Les migracions forçoses s'estan intensificant arreu del món, i augmenten les xifres de persones refugiades. Espanya ha fet un esforç els últims anys per ampliar i millorar el sistema d'acollida de sol·licitants d'asil, amb resultats parcials, exigus en alguns aspectes. Compta amb un model que podria tenir més èxit si comptés amb suports regionals i locals, si es combinés amb altres models com el patrocini comunitari, entre d'altres.

La Companyia de Jesús contribueix, de diferents maneres, a l'acollida i integració de persones migrants i refugiades, fomenta la cultura de l'hospitalitat i atén les causes que generen els desplaçaments.

Propostes:

- 11. Invertir en integració social i reducció de la desigualtat.** Implementar un Pla Nacional d'Integració i Cohesió Social i dotar un Fons d'Integració. Només des d'una mirada integral podem aconseguir amb èxit la integració, sent necessària la participació del govern central, de les administracions regionals i locals i del conjunt de la ciutadania.
- 12. Protegir la vida de les persones i salvaguardar els drets a les nostres fronteres i als CIE.** Mantenir les operacions de rescat al Mediterrani, abandonar pràctiques de devolucions sumàries a la frontera sud i lluitar contra les xarxes de tràfic i explotació de persones. Possibilitar vies legals i segures d'accés.
- 13. Distribuir les persones refugiades als països de la Unió Europea segons un sistema de quotes d'acollida** amb prou dotació de recursos de personal i financers.

V.- Protecció efectiva de la infància i l'adolescència

Ens trobem en un moment en què les polítiques espanyoles d'acollida a menors poden vulnerar perillosament el dret a la infància. L'arribada dels anomenats menors estrangers no acompanyats (MENA) està marcant amb força l'agenda del dret a la protecció de la infància i l'adolescència al nostre país. Segons dades del Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social, a finals de 2018 havien arribat al nostre país més de 13.400 joves sense la tutela d'un adult i en situació administrativa irregular.

La distribució d'aquests joves entre les diferents Comunitats Autònomes ha estat molt irregular, i s'han concentrat a Andalusia –més de 5.000 joves–, Catalunya i Melilla -prop d'un miler a cadascuna-, i el País Basc -poc menys de mil-. L'atenció i protecció que s'ofereix als menors declarats en desemparament difereix molt d'unes Comunitats Autònomes a unes altres, malgrat que la Llei 26/2015 de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència obliga a uns estàndards de protecció uniformes a tot el territori nacional. El pressupost que s'hi destina és un indicador del nivell de protecció ofert: no és l'únic, però sí un dels més importants. Doncs bé, en el terreny pressupostari trobem variacions de més del 100% entre Comunitats, en serveis com l'acolliment residencial.

No podem acceptar, sota cap circumstància, que tinguem nenes, nens i joves *de segona categoria*. És urgent una racionalització de la protecció per tal de garantir tots els drets dels menors, sigui quina sigui la seva nacionalitat.

La protecció dels menors no acompanyats que arriben al nostre país no pot ser responsabilitat exclusiva de les Comunitats Autònomes a on arriben, atesa l'aleatorietat d'aquestes arribades, condicionada bàsicament per la geografia. La pràctica totalitat d'aquests menors es concentren en poques comunitats i en les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, fet que repercuteix en una atenció més precària i en una disminució dels seus drets.

Propostes:

- 14. Dissenyar i executar els pressupostos dedicats a l'atenció i protecció de la infància i adolescència, regits per la millor atenció als menors i no per criteris polítics i territorials.**
- 15. Donar resposta conjunta des de l'Estat a l'arribada d'adolescents migrants.** Aquesta resposta es pot forjar mitjançant un pacte estable entre les comunitats, avalat pel govern central, o bé mitjançant l'assumpció de competències per un organisme únic, amb la capacitat i el pressupost necessaris per fer front a les necessitats d'aquests nens i adolescents.

VI.- Igualtat entre homes i dones

L'anomenat "miratge de la igualtat" (la creença que la igualtat formal davant la llei entre homes i dones implica necessàriament una igualtat real d'oportunitats a la vida quotidiana), ens impedeix, a vegades, identificar les desigualtats que existeixen en el nostre dia a dia. Aquesta desigualtat té múltiples expressions. Algunes es reflecteixen en la bretxa salarial existent entre homes i dones (les dones cobren un 22,9% menys que els homes), o en les hores dedicades a tasques d'atenció (les dones dediquen una mitjana de 2,5 hores més al dia que els homes a l'atenció de menors, persones grans o dependents, feines domèstiques, etc.), segons dades de l'INE. Sens dubte, l'expressió més greu d'aquesta discriminació és l'assassinat de dones a mans

de les seves parelles (l'any 2018, 47 dones van ser assassinades a Espanya per les seves parelles², 98 dones segons dades d'organitzacions socials³).

Les massives mobilitzacions globals al voltant del 8 de març dels últims anys interpel·len la ciutadania i els governs a impulsar polítiques que afavoreixin la igualtat real.

Propostes:

- 16. Adoptar com a marc polític i donar compliment a Espanya al Conveni del Consell d'Europa contra la violència de gènere** (conegut com Conveni d'Istanbul). Aquest instrument recull la violència contra les dones com una vulneració dels Drets Humans i com una forma de discriminació. A més, inclou mesures de prevenció, protecció i sanció penal, així com polítiques integrades contra la violència de gènere.
- 17. Disminuir la bretxa salarial entre homes i dones, i millorar les condicions dels sectors laborals més precaritzats i feminitzats**, com és el sector de l'atenció i, especialment, el de les treballadores de la llar.
- 18. Revisar el currículum educatiu des d'una perspectiva coeducativa i d'igualtat de gènere**, que incorpori les aportacions de les dones a les diferents disciplines, que promogui la igualtat entre nens i nenes, i que potenciï el ple desenvolupament de totes les seves capacitats.

Creiem que calen polítiques públiques dirigides a eliminar tota mena de barreres i desigualtats, tant visibles com simbòliques, que contribueixin a la construcció d'una societat més igualitària, on el fet de ser nena o dona no sigui un element discriminatori i on totes les persones puguem viure amb la mateixa llibertat i dignitat.

VII.- Un model fiscal sostenible i suficient

La sortida de la crisi econòmica per part d'Espanya ha vingut acompanyada d'un augment notable de la desigualtat. En termes de renda, Espanya es situa com a tercer país més desigual de la UE després de Romania i Bulgària. Combatre les desigualtats exigeix mesures de diferent tipus i abast, entre les quals hi ha les relacionades amb la millora dels ingressos públics per la via d'una fiscalitat i uns impostos sostenibles i suficients. Ens hi fixem:

Espanya es situa a la cua d'Europa amb un 38% del PIB en ingressos públics davant de la mitjana de la zona euro, que es troba al voltant del 45%. Un model fiscal més sostenible i de caràcter suficient ajudaria a millorar la recaptació. Això enfortiria la capacitat redistributiva de l'Estat i permetria revertir les retallades practicades durant l'última dècada i millorar les polítiques públiques del nostre Estat del Benestar, ja sigui per la via de la despesa, la inversió o, directament, mitjançant transferències.

Tal i com ens recordava recentment la Santa Seu⁴:

---

2 Ministerio de la Presidencia, relaciones con las cortes e igualdad en <http://www.violenciagenero.igualdad.mpr.gob.es/>

3 Cfr. <https://feminicidio.net/>

4 "*Oeconomicae et pecuniariae quaestiones. Consideraciones para un discernimiento ético sobre algunos aspectos del actual sistema económico y financiero*", document de la Santa Seu de 17/05/2018

El sistema fiscal dels Estats no sempre sembla just; pel que fa a aquest aspecte, cal assenyalar que aquesta injustícia sovint va en detriment dels sectors econòmics més febles i afavoreix els més equipats i capaços d'influir, fins i tot en els sistemes normatius que regulen els mateixos tributs. De fet, la imposició tributària, quan és justa, fa una fonamental funció equitativa i redistributiva de la riquesa, no només en favor de qui necessita subsidis apropiats, sinó també en el suport a la inversió i el creixement de l'economia real.

Propostes:

- 19. Revisar l'actual sistema de beneficis fiscals**, que suposa una pèrdua d'ingressos, en molts casos injustificada, sense un retorn social o econòmic, i de caràcter regressiu.
- 20. Revisar l'impost de societats**. La seva recaptació ha caigut a la meitat durant l'última dècada i és l'únic impost que no ha recuperat la seva recaptació després de la crisi. La causa principal es troba en una rebaixa del tipus impositiu sumada a beneficis fiscals.
- 21. Actuar contra el greuge existent entre la tributació de les rendes del capital i les rendes del treball**. Les primeres, amb l'amenaça constant de deslocalització, aconsegueixen imposar els seus criteris. Posar fi a aquest avantatge demana acords clars i coordinació i consens internacional.
- 22. Lluitar contra el frau fiscal i l'elusió fiscal**, fonts milionàries de pèrdues de recaptació a Espanya. Una feina més efectiva per acostar-nos a mitjanes europees de lluita contra el frau ajudaria no només a millorar la recaptació tributària, sinó també a una percepció per part de la ciutadania de més correcció i justícia en la tributació.
- 23. Desenvolupar mesures de fiscalitat ambiental o ecològica** que ajudin a la necessària transició que demana el moment actual de compromís amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Cal un acord ampli que permeti estabilitzar el model fiscal espanyol, fent-lo més just, més robust i que el situï al nivell que com a economia europea hauria de tenir. Això ajudarà a sanejar els comptes públics però, sobretot, permetrà aplicar totes les mesures necessàries per combatre la pobresa i la desigualtat.

VIII.- Per si en vols saber més

["Para una sociedad más justa. Propuestas políticas ante las elecciones legislativas de 2019"](#), Càritas, març 2019

["Otra cooperación es urgente. Propuestas para las elecciones generales del 28 de abril"](#), Coordinadora de organizaciones para el desarrollo, España, març 2019

["Fiscalidad justa, una lucha global"](#), Xavier Casanovas, Cristianisme i Justícia, quadern 205, setembre 2017

LAS ORGANIZACIONES QUE INTEGRAN EL SECTOR SOCIAL DE LA COMPAÑÍA DE JESÚS EN ESPAÑA (JESUITAS SOCIAL) SON:

- Alboan
- Amoverse
- Arrels Sant Ignasi
- Atalaya Intercultural
- Fundación Carles Blanch – Centro Sant Jaume
- Casa San Ignacio
- Centro Lasa
- Asociación Claver-SJM
- Cristianisme i Justicia
- Delegación diocesana de migraciones de Tánger – Centro Nador
- Fundación Ellacuría
- Entreculturas
- Hogar San José
- Instituto Universitario de Migraciones – U.P. Comillas
- Jesuitenetxea
- Asociación para la Libertad
- Loiolaetxea
- Migra Studium
- Centro Montalvo
- Nazaret
- Piso Claver
- Red Incola
- Fundació La Salut Alta
- Fundación San Juan del Castillo – Centro Pueblos Unidos
- Seminario de Investigación por la Paz
- Servicio Jesuita a Migrantes
- Servicio Jesuita a Migrantes – Valencia
- Fundació La Vinya

Més informació a: <https://socialjesuitas.es/>